

İşçinin İşyerinde Uğradığı Cinsel Taciz İddiasının Soruşturulmasında Devletin Pozitif Yükümlülüklerinin İhlali

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi C.

Romanya Kararı

(Başvuru no. 47358/20)

İrem ÇELİK*

ORCID: 0000-0002-6926-1087

Osman Can SERTTAŞ**

ORCID: 0000-0003-3472-0850

Olaylar

Davanın Arka Planı

Başvurucu 1970 doğumlu olup Timiş İlçesi, Fibiş'te yaşamaktadır. Temeşvar'da avukatlık yapan Bayan B.I Radu tarafından temsil edilmiştir.

Hükümet, Dışişleri Bakanlığı'ndan Bayan O.F. Ezer tarafından temsil edilmiştir.

Davadaki olaylar aşağıdaki gibi özetlenebilir:

Başvurucu, temizlik hizmetleri sağlayan D. şirketinin bir çalışanıdır. Başvurucu, 2014 yılında Devlete ait demiryolu şirketi CFR Călători'ye ait olan Doğu Timişoara tren istasyonunda çalışmak üzere görevlendirilmiş ve 25 Ekim 2017'ye kadar bahsi geçen istasyonda çalışmıştır. 3 Kasım 2017'de başvurucu, bir avukat eşliğinde, Timişoara Bölge Mahkemesi'ne bağlı savcılığa tren istasyonu müdürü C.P. hakkında iki yıllık süre boyunca kendisini defalarca cinsel ilişkiye zorlamaya çalışmakla suçlayarak suç duyurusunda bulunmuştur. Başvurucu suç duyurusunda, Ceza Kanunu'nun 223. maddesine dayanmış, birkaç tanık dinlenilmesini talep etmiş ve C.P. ile yaptığı cinsel nitelikte çeşitli görüşmelerin kayıtlarını sunmuştur.

Durum suç duyurusunda şöyle anlatılmıştır:

* Çeviri: Arş. Gör. İstanbul Gedik Üniversitesi

** Arş. Gör. İstanbul Gedik Üniversitesi

“[Başvurucu] son 5 yıldır iş ilişkisinden doğan görevlerini yerine getirdi, ancak yaklaşık 2 yıl önce [C.P.], [başvurucunun] kendisiyle cinsel ilişkiye girmesini talep ederek (uygun olan) başlangıçtaki tavrını değiştirdi.

Kadın [onun yaklaşma çabalarını] sürekli olarak reddettiği için, fail işyerinde rahatsızlık yaratmak ve onu korkutmak için tasarlanmış bir dizi eylemde bulunmuştur.

Kendisini yalnız veya تنها yerlerde bulduğunda [başvurucuyu] defalarca soymaya çalışmış; birkaç kez ceketinin düğmelerini açmış ve ona "güzel" bir şey yapacağı için sabit durmasını istemiştir.

Çok ısrarcı davranmış ve zamanla [başvurucu] [ilerlemelerini] reddettiğinde giderek daha saldırgan hale gelmiştir - ve kadın her zaman reddetmiştir - .

İşini tehlikeye atmamak için [başvurucu] failden kaçınmış, ancak fail, başvuru yalnızken veya zararlı eylemlerini gerçekleştirebileceği yerlerde onu takip etmiştir.

Ayrıca, mağdurun muhalefetiyle karşılaştığında; fail davranışını değiştirmiştir. Mağdura işi için ihtiyaç duyduğu temizlik ürünlerini vermeyi reddetmiş ve daha sonra işini düzgün yapmamakla suçlamıştır.

Ayrıca birkaç kez 'kıcına tekme vuracağını' iddia etmiş ve her zaman [başvurucunun] yalnızca temizlikçi bir kadın olmasının aksine kendisinin bir patron olarak konumunu vurgulamış ve [başvurucuya] karşı aşağılayıcı davranışları ile adı çıkmıştır.”

27 Kasım 2017'de savcılık, başvuru tarafından iddia edilen olaylara ilişkin bir ceza soruşturması başlatmıştır.

5 Aralık 2017'de savcı, başvuruyla görüşmüştür. Başvuru, C.P.'nin onunla cinsel ilişkiye girmesi için onu zorlamaya çalıştığını, ancak bu davranışının asla başkalarının huzurunda olmadığını açıklamıştır. İlgili açıklamaya göre: C.P., başvuru tarafından defalarca reddedildikten sonra, sözlü olarak saldırganlaşmış, başvuru taciz etmiş ve işini düzgün yapmamakla suçlamıştır. Eylül 2017'de, C.P. ona görevlerini yerine getirmesi için ihtiyaç duyduğu temizlik malzemelerini vermeyi reddettiğinde, başvuru çalıştığı D. Şirketindeki yöneticisi R.M.'yi aramış ve ona C.P.'nin son iki yıldaki davranışlarını anlatmıştır. Başvuru, birkaç gün sonra, D. Şirketi ile yapılan sözleşmeyi denetleyen demiryolu şirketi çalışanı R.M. ve F.C. eşliğinde, C.P.'nin kendisine yönelik uygunsuz davranışlarını görüşmek üzere demiryolu şirketinin Timişoara bölge şubesinde yolcu güvenliği müdürü U.C. ile bir araya gelmiştir. Başvurucunun cinsel taciz olarak nitelendirdiği bir bölümün ses kaydını ibraz ettiler. Beş gün sonra U.C., başvuru ve F.C.'yi C.P.'nin de bulunduğu ofisine geri çağırmıştır. U.C., başvurucuya göre, eylemlerini kabul eden ve başvurucudan özür dileyen C.P. ile karşı karşıya kalmıştır. Başvuru, o günden

sonra artık Temeşvar Doğu tren istasyonunda çalışmamıştır. 1 Ekim 2017'de F.C. tarafından yıllık iznini kullanmaya zorlanmış ve dönüşünde 25 Ekim 2017'de Timişoara Kuzey tren istasyonunda çalışmayı ya da istifa etmeyi seçmek zorunda kalmıştır. İkincisini seçmiştir. Bundan başka kendisinden korktuğu için C.P.'yi daha önce ihbar etmediğini açıkladı; Sık sık ona şöyle derdi: “Sana kim inanır? Sen temizlikçisin, ben patronum ve herkes kim olduğumu biliyor”

Başvurucunun dinlenmesini talep ettiği tanıklar (orada çalıştığı sırada tren istasyonunda çeşitli görevlerde çalışan kişiler) soruşturma makamına, C.P.'nin başvurucuya cinsel içerikli taleplerde bulunduğunu ya da ona kötü davrandığını şahsen görmediklerini söylemiştir. Ayrıca şu açıklamaları yaptılar.

B.M.L., başvurucuyu tren istasyonunda çalışmaya başladığından beri tanıdığını ve son bir buçuk yılda değiştiğini, stresli ve endişeli hale geldiğini söyledi - B.M.L. ayrıca onu birkaç kez ağlarken bulmuştu. Sonunda, başvuru ona C.P.'nin kendisini cinsel tacizde bulunduğunu söylemişti.

C.O.F. müfettişlere, başvurunun kendisine ve L.M.'ye C.P.'nin tutumunu ve onun cinsel girişimlerini reddettiğini söylediğini, ancak o sırada C.O.F. C.P.'nin eylemlerini yanlış yorumlamış olabileceğini düşündüğünü ve onun sadece şaka yaptığını düşündüğünü söyledi.

L.M., son iki yılda başvurunun bazen üzgün olduğunu ve sanki zor bir dönemden geçiyormuş gibi işte ağladığını söyledi. Başvurucu ilk başta konuşmayı reddetmiş, ancak sonunda L.M. ve L.M.'nin ofisindeki meslektaşlarına C.P.'nin kendisini taciz ettiğini söylemiştir. Bir noktada, başvuru, ses kayıtlarını, seslerin başvuru ve C.P.'ye ait olduğunu tanıyan L.M.'ye dinletmiştir.

P.S.V., başvurunun kendisine; C.P.'nin kendisini nasıl cinsel ve sözlü tacizde bulunduğunu, başvurucuya işini iyi yapmadığını ve hiçbir işe yaramadığını söylediğini söyledi. Çeşitli sebeplerle başvurunun ofisine ağlayarak, titreyerek ve kırmızı bir yüzle geldiğini ve kendisine C.P.'nin elinde yaşadıklarını anlattığını söyledi. Tanık, başvurucuya C.P.'nin karısıyla konuşmasını tavsiye etmişti. Başvurucu onun tavsiyesine uymuş ve daha sonra kendisine C.P.'nin karısının onu evden attığını ve onu utanmaz olarak nitelendirdiğini söylemiştir (*nesimfită*).

D.I., kendisine sunulan telefon kayıtlarında, C.P.'nin başvurucuya yerinde durmasını söylediğini ve başvurunun bunu reddettiğini duyduğunu söyledi. C.P.'nin başvurucuya cinsel girişimlerde bulunduğunu ve başvurunun kendisine direndiğini bu kayıtlardan anlamıştır. D.I. ayrıca birkaç kez başvuru işyerinde üzgün ve ağlarken gördüğünü ve kendisine C.P.'nin cinsel ilişkide bulunmak için ısrar ettiğini söylediğini beyan etmiştir.

U.C. başvuru ile C.P. arasında ofisinde gerçekleşen görüşmeyi anlattı. İş sorumluluklarına girmediği için iddia edilen gerçekler hakkında herhangi bir ayrıntı duymayı reddettiğini, ancak başvurunun bir suç işlendiğini düşünmesi halinde polise gitmesi için teşvik ettiğini belirtmiştir. U.C., ofisinde yaptığı toplantıda C.P.'nin başvurunun iddia ettiği gerçekleri kabul etmeden genel anlamda özür dilediğini açıkladı.

Dava dosyasındaki belgelerden, başvuruçunun C.P. aleyhine ileri sürdüğü iddialarla ilgili olarak demiryolu şirketinde başka bir soruşturma yapılmadığı anlaşılmaktadır.

Başvuruçucu ve U.C. arasında bir tanık yüzleştirmesi yapılmış ve her ikisi de U.C.'nin ofisinde görüşmelerin nasıl gerçekleştiğine ilişkin kendi anlatılarını sürdürmüştür.

19 Ekim 2018'de, o sırada savcılık tarafından henüz suçlanmayan C.P. tanık olarak dinlendi. Başlıca ifadeleri savcının kararında şu şekilde belirtilmiştir. Başvuruçucu ile 2014 yılında bir kez cinsel ilişkiye girdiğini ve daha sonra karısının öğrenmesinden korktuğu için ondan kaçtığını iddia etmiştir. Ayrıca, kısa süreli ilişkilerinden sonra, başvuruçuya artık ilgi göstermediği için, başvuruçunun tren istasyonundan başka bir çalışanla cinsel ilişkiye girdiğini ve kendisiyle ve karısıyla 2016 yılına kadar süren bir anlaşmazlığa girdiğini duyduğunu söyledi. Ayrıca, 2016'dan bu yana başvuruçunun kendisine cinsel girişimlerde bulunduğunu ve onu tahrik etmek için işyerinde “seksi” giyinmeye başladığını açıkladı; ofisinde başvuruçunun göğüslerine sık sık dokunurdu, ama her zaman onun rızasıyla. Başvuruçuyla olan etkileşimlerine ilişkin ifadeleri aşağıdaki şekilde kaydedilmiştir:

“...bazen [başvuruçucu] ofisime geldiğinde, onun rızasıyla göğüslerine dokunurdum ama asla genital bölgesine dokunmadım. Göğüslerine her dokunduğumda rıza gösteriyor, direnmiyordu, gülüyordu hatta işe ‘seksi’ kıyafetlerle yani sütyensiz ve tayt giyerek geliyordu. Ocak 2017'de [başvuruçucu] bana "oynadığımızda", yani ona dokunduğumda bizi kaydettiğini söyledi. Bunu duyunca şaka sandım, ciddiye almadım.”

C.P.'nin eşi de ifade verdi. Savcıya, 2017 yılında başvuruçunun kocasını tacizle suçladığını duyduğunu söyledi. Kocasına bunun doğru olup olmadığını sormuştu ve eğer öyleyse, tren istasyonunda çalışan birkaç erkekle cinsel ilişkiye girdiğini duyduğu “o kadına” nasıl yaklaşabildiğini sormuştu. Kocasını, başvuruçuyla cinsel ilişkiye girdiğini itiraf etmiş, ancak başvuruçuya cinsel tacizde bulunduğunu reddetmiştir. Karısına, başvuruçunun kendisine şantaj yapmak amacıyla kendisini haksız yere suçladığını açıklamıştır. Daha sonra ses kayıtlarını dinletmiş olan başvuruçuyla yüzleşmiş, ancak diyaloglarda cinsel bir şey duyamamıştır. Savcıya, kayıtları dinledikten sonra başvuruçuya, kendisini tehdit ve tacize uğramış hissettiği halde neden C.P.'nin ofisine gitmeye devam ettiğini sorduğunu, ancak yanıt vermediğini söyledi. Tanık, başvuruçuya yaptığından dolayı kendinden utanması gerektiğini söyleyerek konuşmayı sonlandırmıştır. Kocasıyla durum hakkında birkaç kez konuşmuş, ancak her seferinde kocasını cinsel taciz iddialarını reddetmiştir.

Savcı tarafından da görüşülen R.M. ve F.C., başvuruçunun ifadelerinde anlattığı görüşmeleri ve yüzleşmeleri anlatmışlardır. F.C., U.C.'nin ofisinde kendisiyle yüz yüze gelindiğinde başvuruçunun sunduğu ses kayıtlarında C.P.'nin kendi sesi olduğunu ve iki buçuk yıldır kendisine cinsel tacizde bulunduğunu ve

kendisinden özür dilemeyi reddettiğini söyledi. F.C. ayrıca, başvuruçunun bu toplantı sırasında üzülmediğini veya ağlamadığını ve aslında oldukça neşeli görüldüğünü açıkladı. Ona göre başvuruçunun, başka bir yerde ikinci bir iş almak istediği ve C.P. ona izin vermediği için kızgındı.

R.M., başvuruçunun C.P. tarafından cinsel tacize uğradığı hususunu 2017 yılında birkaç kez (kesin tarihleri hatırlamadığını) kendisine bildirdiğini söyledi. Başta başvuruçuya inanmadığını, ses kayıtlarındaki sesleri tanıdığını ve aralarında yaşanmış gibi görünen cinsel eylemlere hem başvuruçunun hem de C.P.'nin rıza gösterdiklerini ifade etmiştir.

Başvuruçunun ayrıca, söz konusu dönemde kendisiyle yakın temas halinde olan M.A.'nın savcılık tarafından dinlenmesini talep etmiştir. M.A., tacizi F.C.'ye anlatırken başvuruçuya F.C.'nin ofisine kadar eşlik ettiğini belirtti. M.A., bu görüşme sırasında başvuruçunun durumu tanımlamasında pek kararlı görünmediğini ve kayıtlarda C.P. ile cinsel içerikli bir tartışma yürüttüklerini ve her ikisinin de rızaya uygun görüldüğünü açıkladı. M.A. ayrıca başvuruçunun C.P. ile yüzleştiğinde, C.P.'nin herhangi bir cinsel tacizi reddettiğini de söyledi. Son olarak M.A., bir keresinde başvuruçuyu C.P.'nin ofisinden gömleğinin düğmeleri açık olarak çıkarırken gördüğünü anlatmıştır.

Savcılık ayrıca, başvuruçunun C.P. ile olan görüşmelerine ilişkin yaptığı özel kayıtların dökümlerini de elde etmiştir. İlk görüşmede C.P.'nin başvuruçunun göğüslerine dokunmak istediği için sakın olmaya çağırdığı duyuldu; başvuruçunun reddetti ve temizlik için ihtiyaç duyduğu süpürgeleri kendisine vermesini istedi. İkinci kayıttaki, başvuruçunun C.P.'den çöpleri toplaması için çantalarını vermesini istediği duyuldu, ancak C.P. ona neyin yanlış olduğunu ve neden gergin olduğunu sormaya devam etti. C.P.'nin sözleri her zaman duyulmadı, başvuruçunun tekrar etmesini istedi: "Ne söylemek istediniz? Hararet geldiğinde ne olacak? İntikam mı alacaksınız?". Başvuruçunun tekrar açıklama istedi: "Hararet geldiğinde bana ne yapacaksınız?" C.P., "Güzel şeyler" diye cevap verdi. Konuşma devam etti, başvuruçunun çöp torbalarını istedi ve C.P. kendisine yapacağı "güzel şeyler" hakkında isim vermeden ve tarif etmeden konuşmasına devam etti.

8 Kasım 2019'da başvuruçunun C.P. ile yüzleşme talebinde bulunmuş, ancak talebi savcının davayı karara bağlamasından sonra sunulduğu için dikkate alınmamıştır.

Savcılık kararını 22 Ekim 2019 tarihinde yayınlarken 15 ve 19 Kasım 2019 tarihlerinde başvuruçuya ve avukatına bildirmiştir. C.P. hakkında kovuşturmayla yer olmadığına ve işlenen eylemlerin kanunen yasaklanmış bir suç teşkil etmediği gerekçesiyle soruşturmanın sonlandırılmasına karar verdi. Karar, başvuruçunun ve tanıklar tarafından verilen, tamamı tırnak içinde tekrarlanan ve aşağıdaki hukuki analizlerle birlikte verilen ifadelerin kapsamlı bir tanımını içermektedir:

"Sonuç olarak, dosyadaki deliller ışığında, [Ceza Muhakemesi Kanunu'nun] 16. maddesinin § 1 (b) bendi hükümleri geçerlidir, çünkü [C.P.] tarafından işlenen fiiller bu davada söz konusu suç teşkil

etmemektedir. Ek olarak, yasaların gerektirdiği doğrudan sonuç, yani mağdurun korkutulması veya aşağılanması sağlanamamış, bu nedenle eylemler tipik olmamıştır.

Ceza Kanunu'nun 15. maddesine göre (286/2009 sayılı Kanun), ceza gerektiren bir suç 'ceza kanununda yasaklanmış, kasten işlenen, haksız ve isnat edilebilir bir fiildir'. Mevcut ceza gerektiren suç tanımı, yasa koyucu tarafından 2009 yılında öngörüldüğü üzere bir suçun üç temel unsurunu içermektedir: tipiklik (ceza hukuku tarafından yasaklanmış olmalıdır), hukuka aykırılık [antijuridicitea] (eylem haksız, yasadışı olmalıdır) ve isnat edilebilirlik (eylem isnat edilebilir olmalıdır).

Tipiklik, suçlama ilkesinden kaynaklanır ve bir kişi tarafından doğrudan veya dolaylı olarak fiilen işlenen fiil ile ceza hukuku tarafından yasaklanan soyut modelde (tip) yasa koyucu tarafından belirlenen objektif ve subjektif unsurlar arasındaki ilişkiyi varsayar.

Dolayısıyla ceza hukukunda fiilin sınıflandırılması, fiilen işlenen ve suç olarak sınıflandırılan fiilin, kanun koyucunun ceza hukukunda yaptığı tanıma tamamen uyması gerekliliğini ifade eder. Bu uyuşma, suçun hem objektif hem de subjektif unsurlarıyla ilgili olmalıdır.”

13 Aralık 2019 tarihinde aynı savcılık başvuru, yukarıda belirtilen kararı, söz konusu fiillerin kanunun gerektirdiği cezai sorumluluk derecesine göre işlenmediği gerekçesiyle onamış ve böylece Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 16. maddesinin 1. maddesinin (b) bendinin uygulanmasını haklı çıkarmıştır. Bu karar, dosyadaki delillerin bir tasavvurunu veya yeniden değerlendirilmesini içermemektedir.

Başvurucu, savcılarının kararları hakkında Timişoara Bölge Mahkemesine başvurmuş; 11 Haziran 2020 tarihli nihai kararda ise ilgili karar onanmıştır.

Mahkeme, C.P.'nin başvurucudan cinsel davranışlar talep ettiğini, ancak eylemlerin suç teşkil etmesi için yasaların gerektirdiği unsurları cinsel özgürlüğünde tehdit veya aşağılanmış hissetmediğinin sabit olduğunu tespit etmiştir. Mahkeme, vardığı sonucu aşağıdaki argümanlara dayandırmıştır: (i) kayıtlarda, başvuru, saldırgan olduğu iddia edilen kişiyle yaptığı görüşmelerden utanmış görünmemiştir; (ii) soruşturma sırasında geçmişte cinsel ilişkiye girdiklerini beyan etmiş; ve (iii) tanık ifadelerine göre, başvuru C.P. ile karşılaşmalarından sonra sadece bazen üzgün görünürken, diğer zamanlarda oldukça neşeli görünmüştür.

Hukuki Çerçeve

İç Hukuk

Ceza Kanunu cinsel tacizi aşağıdaki hükümlerle yasaklamaktadır:

Madde 208 - Taciz

“(1) Bir kimseyi, hakkı veya meşru bir menfaati olmaksızın tekrar eden biçimde takip etmek veya [kendisinin] evini, işyerini veya [kendisinin] uğradığı diğer yerleri gözetleyerek onu korkutmak, üç aydan altı aya kadar hapis veya para cezası ile cezalandırılır.

(2) Sıklığı veya içeriği itibarıyla kişiyi korkutan telefon görüşmeleri veya uzaktan iletişim kurmak, fiil daha ağır bir suç teşkil etmiyorsa bir aydan üç aya kadar hapis veya para cezası ile cezalandırılır.

(3) Mağdurun şikayeti üzerine cezai işlem başlatılır.”

Madde 223 - Cinsel taciz

“(1) Bir iş ilişkisinde veya benzeri bir ilişkide, mağdurun korkutulmuş veya aşağılanmış olması hâlinde, tekrarlanan şekilde cinsel yakınlık talebinde bulunulması üç aydan bir yıla kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır.

(2) Mağdurun şikayeti üzerine ceza kovuşturması başlatılır.”

İş Kanunu'nun ilgili hükümleri aşağıdaki şekildedir:

Madde 6

“(1) Bir işi yerine getiren her çalışan, ayrımcılık yapılmaksızın, yerine getirdiği faaliyete uygun çalışma koşullarından, sosyal korumadan, iş güvenliği ve sağlığından, onuruna ve vicdanına saygı gösterilmesinden yararlanır.”

Madde 39

“(1) Çalışan ilke olarak aşağıdaki haklara sahiptir: ...

(d) eşit fırsat ve muamele hakkı;

(e) iş yerinde saygınlık hakkı;

(f) işyerinde güvenlik ve sağlık hakkı; ...”

Medeni Kanun'un ilgili hükümleri aşağıdaki şekildedir:

Madde 72

“(1) Her kişi onuruna saygı gösterilmesi hakkına sahiptir.

(2) Bir kişinin onuru veya itibarının, o kişinin rızası olmaksızın veya 75. maddede belirtilen sınırlara uyulmaksızın ihlal edilmesi yasaktır.”

Madde 1349

“(1) Her kişi, yasaların veya yerel geleneklerin koyduğu davranış kurallarına saygı göstermek ve eylemleri veya eylemsizlikleri yoluyla başkalarının haklarını veya meşru menfaatlerini ihlal etmemekle yükümlüdür.

(2) Bu yükümlülüğü bilerek ihlal edenler, neden oldukları tüm zarardan sorumlu olacak ve zararın tamamını tazmin etmekle yükümlü olacaklardır.

(3) Yasada öngörülen özel durumlarda, bir kişi, bir başkasının eylemi, kontrolü altındaki nesnelere veya hayvanlar ya da kendisine ait bir binanın harap olması nedeniyle meydana gelen zararı tazmin etmek zorundadır.”

Demiryolu şirketinin, çeşitli vesilelerle değiştirilen bir Etik ve Mesleki Davranış Kuralları vardır. Kuralların 8 Kasım 2019 tarihine kadar geçerli olduğu anlaşılan 2013 versiyonunda işyerinde tacize ilişkin herhangi bir özel hüküm bulunmamaktadır. Kuralların ilgili hükümleri, çalışanlardan beklenen davranışları şu şekilde tanımlamıştır:

Madde 11

“(1) Demiryolu şirketinin çalışanları, çalışma arkadaşlarıyla... ilişkilerde saygı, iyi niyet, adalet ve nezaket çerçevesinde davranmakla yükümlüdür.

(2) Demiryolu şirketi personeli, görevlerini yerine getirirken temas ettikleri kişilerin şeref, itibar ve haysiyetini zedelememelidir.”

Madde 18

“(1) Şirket yönetimine herhangi bir kişi tarafından aşağıdakiler bildirilebilir:

(a) [şirketin] çalışanları tarafından bu Etik Kurallarının hükümlerinin ihlali

(2) Paragraf (1)'de belirtilen şikayet, Devlet makamlarına ayrı bir şikayette bulunulmasını engellemez.”

Avrupa Konseyi Belgeleri

Avrupa Sosyal Şartı'nın (Gözden Geçirilmiş) I. Bölümü, Tarafların, çalışma yaşamında saygınlık hakkı da dahil olmak üzere bir dizi hak ve ilkenin etkin bir biçimde gerçekleştirilebileceği koşullara ulaşılmasını, ulusal ve uluslararası nitelikteki tüm uygun araçlarla izlenecek politikalarının amacı olarak kabul ettiklerini öngörmektedir. Bölüm III, diğer hususların yanı sıra, Tarafların her birinin Bölüm I'i, tüm uygun araçlarla izleyeceği amaçların bir beyanı olarak görmeyi taahhüt ettiğini öngörmektedir.

26. madde onurlu çalışma hakkını düzenlemektedir. Özellikle ikinci paragraf aşağıdakileri sağlamaktadır:

“Akit Taraflar, tüm çalışanların onurlu çalışma haklarının etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak amacıyla işverenlerin ve çalışanların örgütlerine danışarak,

1- Çalışanların işyerinde ya da işle bağlantılı cinsel taciz konusunda bilinçlenmesi, bilgilenebilmesi ve bunun engellenmesini desteklemeyi ve çalışanları bu tür davranışlardan korumaya yönelik tüm uygun önlemleri almayı;

2- Çalışanların birey olarak işyerinde ya da işle bağlantılı olarak maruz kaldıkları kınanılacak ya da açıkça olumsuz ya da suç oluşturan, yinelenen eylemler konusunda bilinçlenmesi, bilgilenebilmesi ve bunların engellenmesini desteklemeyi ve çalışanları bu tür davranışlardan korumaya yönelik tüm uygun önlemleri almayı taahhüt ederler.”

Romanya (Gözden Geçirilmiş) Avrupa Sosyal Şartı'nı 7 Mayıs 1999'da onaylayarak kendisini Sözleşme'nin bazı hükümleri ile hukuken bağlı kılmıştır. Ancak 26. madde bunlar arasında değildir.

Avrupa Konseyi, 1 Ağustos 2014 tarihinde yürürlüğe giren Kadına Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Sözleşme'yi (“İstanbul Sözleşmesi”) 5 Mayıs 2011 tarihinde kabul etmiştir. Romanya, Sözleşme'yi 27 Haziran 2014'te imzalamış, 23 Mayıs 2016'da onaylamıştır. Sözleşme Romanya'da 1 Eylül 2016'da yürürlüğe girmiştir. İlgili hükümler aşağıdaki şekildedir:

Madde 40 - Cinsel taciz

“Taraflar bir şahsın onurunu ihlal etme etkisi yaratan veya bu maksatla gerçekleştirilen, ve özellikle de aşağılayıcı, düşmanca, hakaretamiz, küçük düşürücü veya saldırgan bir ortam yaratırken, her türlü istenmeyen, cinsel mahiyette sözlü veya sözlü olmayan veya fiziksel davranışın cezai veya diğer yasal yaptırıma tabi olmasını temin etmek üzere gerekli yasal veya diğer tedbirleri alacaklardır.”

Madde 45 - Yaptırımlar ve tedbirler

“1 Taraflar Bu Sözleşme uyarınca belirlenen suçların, ciddiyetleri dikkate alınarak, etkili, orantılı ve caydırıcı cezalarla cezalandırılması için gerekli yasal veya diğer tedbirleri alacaklardır.

2 Taraflar faillerle ilgili olarak aşağıda belirtilen diğer tedbirler de alabilirler:

- hüküm giyen şahısların izlenmesi veya bu şahısların kontrol altında tutulması;
- Çocuğun menfaatleri, ki buna çocuğun güvenliği de dahildir, başka bir şekilde teminat altına alınamıyorsa velayet haklarının geri alınması.”

Madde 49 – Genel yükümlülükler

“1 Taraflar bu Sözleşme kapsamındaki her türlü şiddet olayı ile ilgili soruşturma ve yasal işlemlerin, bir yandan cezai işlemlerin tüm safhalarında mağdurun hakları dikkate alınırken, gereksiz bir gecikme olmaksızın sürdürülmesini temin etmek üzere gerekli yasal ve diğer

tedbirleri alacaklardır.

2 Taraflar temel insan haklarına uygun bir biçimde ve toplumsal cinsiyet temelli bir şiddet eylemi anlayışıyla, Sözleşme uyarınca belirlenen suçların etkili bir biçimde soruşturulup kovuşturulmasını temin etmek üzere gerekli yasal veya diğer tedbirleri alacaklardır.”

Madde 54 – Soruşturmalar ve kanıtlar

“Taraflar herhangi bir hukuk veya ceza davasında mağdurun cinsel geçmişi ve davranışıyla ilgili var olan kanıtlara yalnızca davayla ilgili ve gerekliyse izin verilmesini temin etmek üzere gerekli yasal veya diğer önlemleri alacaktır.”

Uluslararası Belgeler

21 Haziran 2019’da Birleşmiş Milletler Uluslararası İş Örgütü (ILO) çalışanları iş dünyasında “*fiziksel, psikolojik, cinsel veya ekonomik zararı amaçlayan, bunlarla neticelenen veya neticelenmesi muhtemel olan, bir dişi kabul edilemez davranış ve uygulamalar*” olarak tanımladığı şiddet ve tacizden korumaya yönelik 190 No’lu Şiddet ve Taciz Sözleşmesi’ni kabul etmiştir. Sözleşme 25 Haziran 2021 tarihinde yürürlüğe girmiştir, ancak Romanya’nın henüz yetkili makama sunmadığı veya onaylamadığı görülmektedir (ILO Tüzüğü’nün 19. Maddesi).

Hükmün Gerekçesi

Sözleşme’nin 11. Maddesinin İhlal Edildiği İddiası

Başvurucu

Başvurucu, ilk beyanlarında, C.P.’nin kendisini işyerinde taciz ettiği süre boyunca C.P.’nin kendisine yaşattığı aşağılanmayı anlatmış, kovulmasıyla sonuçlanan duygusal istismara maruz kaldığını ifade etmiştir. Dahası C.P.’nin cinsel ilişkiye girdiklerine ilişkin ifadelerinde yalan söylediğini ileri sürmüştür. Ayrıca, büyük olasılıkla başvuru için şikayetini misilleme olarak ve işyerindeki tamamen yetersiz davranışını haklı çıkarmak için savcının önünde onu aşağılamıştır.

Başvurucu, hükümetin iddialarına cevaben sunduğu iddialarında yerel mahkemelerin, kendisinin maruz kaldığı cinsel taciz hakkında sunduğu kanıtları dikkate almadığına dikkat çekmiştir. Başvurucu, C.P.’nin işyerinde kendisini cinsel taciz ettiğini ve aşağılanmasına, korkmasına ve özgüveninin düşmesine neden olduğunu yinelemiştir.

Hükümet

Hükümet, yetkililerin pozitif yükümlülüklerini yerine getirmek için yeterli önlemleri aldıklarını ileri sürmüştür. Başvurucu, özellikle, argümanlarını ve kanıtlarını sunabilmesi ve C.P.’nin iddialarına itiraz edebilmesi nedeniyle, şikayetlerini

yetkililere sunabilmiş ve çelişmeli yargılamalardan yararlanmıştı. Aynı zamanda, cinsel taciz mağduru olduğu iddiasıyla, yerel yargılamalar sırasında özel koruma görmüştür: C.P. ile bir çatışmaya katılmamış ya da C.P.'nin elinde aşağılanma yaşadığını kanıtlaması istenmemiştir.

Hükümet, başvurucunun beklediği gibi, yani C.P.'nin mahkûm edilmesiyle sona ermemiş olsalar dahi, ceza soruşturması ve müteakip mahkeme işlemlerinin etkili olduğunu ileri sürmüştür. Bu noktada, mağdurun ifadelerinin cinsel tacizle ilgili davalarda esas olmasına rağmen, diğer kanıtlarla doğrulanması gerektiğini tekrarlamıştır. Ancak mevcut davada, kanıtlar başvurucunun psikolojik zarar gördüğü veya aşağılandığı yönündeki iddialarını desteklememektedir.

Son olarak Hükümet, yerel kararların gerekçelerinin ilgili ve yeterli olduğuna dikkat çekmiştir.

AİHM

Genel ilkeler

Özel hayata saygı hakkının korunmasına ilişkin ilgili ilkeler, örneğin *Nicolae Virgiliu Tănase/Romanya* ([BD], no. 41720/13, §§ 125-28, 25 Haziran 2019) davasında açıklanmıştır. Özellikle, 8. maddenin temel amacı, bireyi kamu otoritelerinin keyfi müdahalesine karşı korumak olsa da, bireylerin kendi aralarındaki ilişkiler alanında özel hayata etkin saygının doğasında bulunan pozitif yükümlülükler de olabilir. (ibid., § 125; see also *Söderman / İsveç* [GC], no. 5786/08, § 78, ECHR 2013, and *Şpadijer*, yukarıda anılan, § 85).

Mahkeme daha önce özel yaşam kavramının bir kişinin fiziksel ve psikolojik bütünlüğünü içerdiğine karar vermiştir. 8. maddeye göre Devletler, bireyin fiziksel ve psikolojik bütünlüğünü diğer kişilerden korumakla yükümlüdür. Bu amaçla, işyerinde taciz bağlamı da dahil olmak üzere özel şahıslar tarafından gerçekleştirilen şiddet eylemlerine karşı koruma sağlayan yeterli bir yasal çerçeveyi ve pratiği sağlamak zorundadırlar (bkz. yukarıda anılan *Şpadijer*, § 87, diğer referanslar).

Bir kişinin fiziksel bütünlüğüne yönelik saldırılar bağlamında, bu tür bir koruma etkili ceza hukuku mekanizmaları aracılığıyla sağlanmalıdır (bkz. *Remetin / Hırvatistan* (no. 2), no. 7446/12, § 70). Fiziksel bütünlüğe yönelik saldırıların özel bir kişiden geldiği durumlarda, Sözleşme, başvurucunun Sözleşme haklarını güvence altına almak için failin Devlet destekli kovuşturulmasını zorunlu kılmaz (bkz. *Sandra Janković / Hırvatistan*, no. 38478/05, § 50, 5 Mart 2009).

Bireyler arasında psikolojik bütünlüğü ihlal eden daha az ciddi saldırılarla ilgili olarak, koruma sağlayan yeterli hukuki çerçeve her zaman söz konusu eylemi kapsayan etkili bir ceza hukuku hükmünün mevcut olmasını gerektirmez. Hukuki çerçeve ayrıca yeterli koruma sağlayan özel hukuk yollarından da oluşabilir (bkz. *Şpadijer*, § 89, diğer atıflarla birlikte ve *A, B ve C / Letonya*, no: 30808/11, § 151, 31 Mart 2016).

Dahası, 8. madde kapsamındaki pozitif yükümlülükler söz konusu olduğunda, taraf devletler; toplumun ve bireylerin ihtiyaçlarıyla kaynaklarını göz önünde bulundurarak Sözleşme'yle uyumluluğun güvence altına alınması için atılacak adımların belirlenmesinde geniş bir takdir yetkisine sahiptir. Mahkeme'nin görevi, bireyleri kişisel bütünlüklerine yönelik saldırılardan korumak için en uygun yöntemleri belirleme konusunda kendisini yetkili ulusal makamların yerine koymak değil, bu makamların takdir yetkilerini kullanarak aldıkları kararları Sözleşme kapsamında incelemektir (bkz. *R.B / Macaristan*, no: 64602/12, §§ 81-82, 12 Nisan 2016).

Son olarak, Mahkeme halihazırda, birçok durumda, cezai yargılamaların tanıkların ve özellikle de tanıklık etmesi istenen mağdurların yaşamlarını, özgürlüklerini, güvenliklerini veya genel olarak 8. madde kapsamına giren menfaatlerini haksız yere tehlikeye atmayacak biçimde düzenlenmesi gerektiğine hükmetmiştir (bkz., çocuk cinsel istismarının mağduru bağlamında, daha fazla ayrıntı için, *Y. / Slovenya*, no: 41107 / 10, diğer atıflarla birlikte).

İlkelerin Davaya Uygulanması

Başlangıçta Mahkeme, davanın, işyerinde cinsel tacize karşı koruma sağlamak amacıyla uygulamaya konulan sistemin uygulanmasıyla ilgili olduğunu gözlemlemektedir (karş., başvuruçuların münhasıran maruz kaldıkları cinsel tacize ceza hukuku müdahalesinin bulunmamasından yakındığı, *A, B ve C / Letonya*, § 153.). Davanın olguları Mahkeme'nin daha önceden her zaman belirli bir eylemi kapsayan etkili bir ceza hukuku hükmünün mevcut olması gerektirmediğini tespit ettiği eylemler kategorisine girmektedir.

Başvurucu ilk olarak müdürü bilgilendirmiş, müdür durumu failin işvereni olan demiryolu şirketinin dikkatine sunmuştur. Bu bağlamda, Mahkeme demiryolu şirketinin devlete ait olduğunu ve böylece eylemleri Sözleşme kapsamında devletin sorumluluğunu harekete geçirebilecek bir kamu gücünü temsil ettiğini tekrarlamıştır (*Libert / Fransa*, no: 588/13, § 38-39, 22 Şubat 2018).

Böyle olmakla birlikte, çalışanlarından birinin cinsel taciz iddialarına karşılık demiryolu şirketince çok az şey yapılmış görünmektedir. Kişinin onurunu ihlal eden her türlü davranışı yasaklayan ve bu tür davranışların yönetime bildirilmesini teşvik eden iç politikanın varlığına rağmen durumdan bilgilendirilen ve dahil olan tarafları dinleyen U.C. başvuruçunun dosyasını incelemeyi reddetmiş ve başvuruçuya polise gitmesi talimatını vermiştir. Eşit derecede önemli olan diğer bir husus da önceden herhangi bir uyarı yapılmadan başvuruçunun U.C.'nin ofisinde C.P. ile yüz yüze getirilmesidir.

Ayrıca, U.C.'nin ne başvuruçuyu şirkette şikayetleri ile ilgilenebilecek başka birine yönlendirdiğine ne kendisinin konuyu bizzat demiryolu şirketi içindeki uygun personelin dikkatine sunduğuna dair bir ibare vardır. Aslında, hiçbir iç soruşturma yapılmadığı görülmektedir.

Bu bağlamda, Mahkeme için işveren seviyesinde işyerinde cinsel tacizle mücadele etmek için herhangi bir mekanizmanın bulunup bulunmadığını değerlendirmek imkansızdır. Bu, kendiliğinden Sözleşme'nin 8. maddesinin gerekliliklerine aykırılık teşkil edebilir. Bu bağlamda Mahkeme, 2006/54/EC sayılı Direktifin cinsel tacizi açık bir şekilde kınadığını ve Devletleri buna karşı önleyici tedbirler almaya çağırıldığını tekrar eder. Mahkeme ayrıca, Avrupa Parlamentosu'nun 26 Ekim 2017 tarihli kararında, işyerinde tacizin bir sağlık ve güvenlik meselesi olduğunu ve bu şekilde ele alınması ve önlenmesi gerektiğini kabul ettiğini ve işyerinde ve başka yerlerde cinsel tacizi etkili bir şekilde önlemek ve sona erdirmek için daha fazla önlem çağrısında bulunduğunu kaydeder.

Öyle de olsa, Mahkeme, başvurunun başvurunun odak noktasının, işyerinde cinsel taciz şikayetlerine savcılar ve mahkemeler tarafından verilen yetersiz yanıt olduğunu gözlemlemektedir. Sonuç olarak Mahkeme Devlet organlarının oluşturduğu ve başvurunun mağduriyetinin giderilmesi için kullanabildiği mekanizmalara yönelecektir.

Bu konuda, Mahkeme davalı devletin iç hukukunun işyerinde cinsel tacizi suç olarak düzenlediğini kaydetmektedir. Ek olarak itibar ve şerefe saygı hakkı Medeni Kanun'un 72. maddesinde korunmaktadır ve başka bir kişinin haklarının ihlali, kural olarak, Medeni Kanun'un 1349. maddesi hükümlerine göre açılan tazminat davalarında dava edilebilir. Mahkeme, düzgün şekilde yürütüldüğünde, bir ceza soruşturmasının, iç hukuk tarafından cezalandırılacak özel hayatın ihlali iddiasıyla ilgili şikayetler için etkili bir iç hukuk yolu oluşturduğunu zaten tespit etmiştir (bkz. *mutatis mutandis*, *Spadijer*, § 91).

Somut başvuruda, Mahkeme başvurunun C.P.'ye karşı cinsel taciz şikayetinde bulunduğunu gözlemlemektedir. Soruşturma hemen başlamıştır ve yetkili makamlar, hem savcılık hem mahkeme, C.P.'nin başvuru tarafından iddia edilen eylemleri gerçekleştirdiğini doğrulamıştır. Bununla birlikte, söz konusu fiillerin cinsel taciz suçunu oluşturmak için ceza hukuku tarafından öngörülen şartları karşılamadığını da değerlendirmişlerdir. Böylece davada verilen kararlar ya failin itham edildiği suç için cezai bakımdan sorumlu olmadığı ya da cinsel taciz suçunun meydana gelmesi için aranan unsurlardan olan başvurunun yapılan eylemler sonucu aşağılanmış hissetmediği sonucuna ulaşmıştır.

Ancak, yerel makamların kararlarında Mahkeme'nin yerel makamların nasıl bu sonuca vardığını ortaya koyan hiçbir emare yoktur. Savcılık, ortaya konan delilleri ayrıntılı biçimde tasvir etmekten fazlasını yapmamış, bu unsurların 22 Ekim 2019 tarihli kararını nasıl desteklediğine bir açıklama sunmamıştır. Anlaşılan o ki, savcılık, tutarlılık ve güvenilirlikleri hakkında herhangi bir değerlendirme yapmadığına göre başvurunun ifadelerini uygun bir delil olarak görmemiştir. Daha fazlası, başvurunun ifadelerinin savcılıkça bağlam içine yerleştirilmediği görülmektedir. Bu konuda, Mahkeme, ev içi şiddet gibi cinsel taciz iddialarının da, genellikle kişisel ilişkiler içinde ve kapalı kapılar ardında gerçekleşmesi, bunun da mağdurların iddialarını kanıtlamasını daha da zorlaştırması nedeniyle önemli ölçüde

eksik bildirilmeye devam ettiğinden her zaman su yüzüne çıkmadığını (bkz mutatis mutandis, *Opuz / Türkiye*, no: 33401/02, § 132) yinelemek zorundadır. Bu boşluklar ne Başsavcılık ne de sonraki kararlarında Bölge Mahkemesi tarafından giderilmiştir. Savcılığın 22 Ekim 2019 tarihli kararı gibi, bu kararı onayan kararlar da yasanın nasıl yorumlandığını ve davaya konu olaylara nasıl uygulandığını açıklayabilecek gerekçeler içermemektedir.

Mahkeme, hem savcılığın 22 Ekim 2019 tarihli kararına hem de Bölge Mahkemesinin 11 Haziran 2020 tarihli kararına nüfuz eden ana gerekçenin, söz konusu eylemlerde mağdurun aşağılanması unsurunun yokluğu olduğunu gözlemlemektedir. Bununla birlikte, yetkililer bulguları için daha fazla açıklama yapmamışlar ve C.P. ile karşılaşmalarından sonra bazen üzgün görüldüğünü, diğer zamanlarda ise oldukça neşeli görüldüğünü gösteren kanıtları bağlam içine yerleştirmeye çalışmamışlardır. Örneğin, kararlarda bu iddialardan bahsedilirken yargılama sırasında uygun biçimde yetkili makamların dikkatine sunulmasına rağmen başvuru ile C.P. arasındaki güç ve bağıllık ilişkisine ilişkin bir değerlendirmeye veya C.P.'ce başvurucuya karşı yaptığı iddia edilen tehditlere yer verilmemiştir (özet olarak ve mutatis mutandis, *Barbulescu / Romanya* [GK], no: 61496/08, § 117, 5 Eylül 2017).

Yetkili makamlar, davalı Devletin mevzuatında haysiyete saygının öne çıkan bir özellik olmasına rağmen, bulgularını iç hukukla ilişkilendirme girişiminde bulunmamışlardır.

Ayrıca yetkili makamlar, C.P.'nin eylemlerinin başvuru üzerinde yarattığı sonuçları ortaya çıkarmak için etkin adımlar atmamıştır. Bu bağlamda, mağduru yıldırma veya küçük düşürme unsurunun, iç hukukta cinsel taciz suçunun varlığının tespit edilmesindeki yeri akılda tutulduğunda, yetkililer başvurunun C.P. ile karşılaştıktan sonraki tepkilerinin uzman bir analizini elde etmek ve iddia edilen tacizin olası psikolojik sonuçlarının varlığını belirlemek için başvurunun psikolojik bir değerlendirmesini isteyebilirlerdi (*mutatis mutandis*, *M.G.C. / Romanya*, no: 61495/11, § 70, 15 Mart 2016). Ayrıca bazı tanık ifadelerinde ima edildiği üzere başvurunun C.P. hakkında sahte suçlamalarda bulunması için bir sebep olup olmadığını tahkik edebilirlerdi. Lakin, Mahkeme somut davada muhakemenin hiçbir aşamasında yukarıdakilerin hiçbirinin yapılmadığını gözlemlemektedir (*mutatis mutandis*, *I.C. / Romanya*, no: 36394/08, § 54, 15 Mart 2016).

Ek olarak, Mahkeme Savcılığın 22 Ekim 2019 tarihli kararının C.P.'nin başvurunun özel yaşamı ve eylemleri ile suçlamalarındaki iddia ettiği saikleri hakkındaki beyanlarında yaptığı imaların detaylı bir dökümünü içerdiğini kaygıyla kaydetmektedir. Başvurunun ileri sürdüğü gibi, bunlar C.P. için bir savunma stratejisinden ötesi olmayabilirdi. Savcının bu ifadelerin belirli yönlerine atıfta bulunması gerekli olsa da, savcının kararında bu ifadelerin kapsamlı bir şekilde çoğaltılmasının suçun incelenmesinde hangi amaca hizmet ettiğini görmek zordur. Başvurucuya karşı duyarsız ve saygısız olmanın yanı sıra, varlıkları başvuruca damgalamıştır ve Sözleşme'nin 8. maddesi ile güvence altına alınan haklarının ihlali

olarak görülebilir (bkz. *mutatis mutandis*, J.L. / *İtalya*, no: 5671/16, § 136, 27 Mayıs 2021 ve *Sanchez Cardenas / Norveç*, no: 12148/03, § 33-39, 4 Ekim 2007).

Aynı doğrultuda, cezai soruşturma sırasında başvurunun U.C. ile yüzleştirildiği not edilmelidir. Savcılıkça yüzleştirmenin gerekliliğine ve başvurudaki etkisine yönelik bir açıklama sunulmamıştır. Mahkeme, bir yüzleşmenin gerekliliğinin yetkililer tarafından dikkatli bir şekilde tartışılması gerektiğini ve mağdurun haysiyetinin ve duyarlılığının dikkate alınması ve korunması gerektiğini yineler (bkz. *mutatis mutandis*, Y. / *Slovenya*, § 103).

Bu bağlamda Mahkeme cinsel tacizin uluslararası arenada kesin surette kınandığını ve devletlerin faileri etkili bir biçimde cezalandırmaya ve böylelikle cezasızlığa son vermeye çağrıldığını tekrarlar. Aynı zamanda, başta Avrupa Sosyal Şartı ve İstanbul Sözleşmesi olmak üzere uluslararası belgeler, Sözleşmeciler Tarafların mağdurların hak ve çıkarlarını korumak için gerekli yasal ve diğer önlemleri almasını gerektirmektedir. (bkz. *mutatis mutandis*, Y. / *Slovenya*, § 103). Bu önlemlere, *diğerlerinin yanında*, somut davada yetkili makamların yerine getirmede başarısız olduğu ikincil mağduriyetten koruma da dahildir.

Son olarak Mahkeme, demiryolu şirketinin cinsel taciz şikayetlerinden haberdar olduktan sonra bile, başvurunun, işten ayrılmak zorunda kalmasıyla neticelenmesi nedeniyle eylemin sonuçlarına katlanmaya devam ettiğini gözlemlemektedir. Hiç şüphesiz, başvurunun sıkıntısını ve güçsüzlük duygularını artıran bu unsurun, yetkililerin şikayetlerini değerlendirme biçimiyle hiçbir ilgisi yoktu.

Bu sebeplerle, incelemesinin kapsamını ve ikincillik ilkesini aşmadan ve C.P.'nin suçluluğu üzerine bir fikir beyan etmeden, Mahkeme, başvurunun davasının soruşturulmasının, Devletlerin Sözleşme'nin 8. maddesi kapsamındaki pozitif yükümlülüklerini ihlal edildiği sonucuna varılmasına yol açacak kadar önemli kusurları olduğunu tespit etmiştir (bkz., *mutatis mutandis*, M.C. / *Bulgaristan*, § 167, ve *Söderman* §§ 90-91).

Dolayısıyla, Sözleşme'nin 8. maddesi ihlal edilmiştir.